

Mone, en el paper de bruixa bona, al costat de Josep Maria Gimeno (forner) i Anabel Totusaus (fornera) durant un assaig de 'Boscoss endins' al Teatre Victòria del Paral·lel ■ PERE VIRGILI

El proper dia 30 s'estrena al Victòria 'Boscoss endins', el nou musical de Dagoll Dagom amb música i lletra de l'autor nord-americà i llibret de James Lapine

La faula de Sondheim

Teresa Bruna
BARCELONA

El dia 30 s'estrena al Teatre Victòria la producció de Dagoll Dagom *Boscoss endins*, un musical dels de Broadway, dels grossos, amb música en directe, escenografia i vestuari pompós, interpretat per un grup important d'actors que són ara cantants i ballarins, amb cares conegudes com Gisela, Mone, Carlos Gramaje... I de Sondheim, un "dramaturg musical", com s'autodefi-

neix, compositor de referència, primmirat i culte. I s'estrena en català. No només com a prova que això es pot fer. Per Anna Rosa Cisquella, gerent de Dagoll Dagom i patidora econòmica oficial: "És important i necessari".

L'espectacle es va estrenar al Temporada Alta, on se'n van fer cinc funcions, però l'escenari era diferent. "Ja fa dos mesos, s'ha de refrescar tot. Hem fet modificacions d'ordre, d'escenes, alguns retocs... Hi ha hagut un canvi important: el nar-

rador, Jordi Estadella, no ha pogut seguir per compromisos seus i l'hem substituït per Ferran Frauca. Vol dir reinterpretar una miqueta tot el personatge. I implantar l'obra en un escenari molt més ample".

Ens ho explica Joan Lluís Bozzo, director de l'espectacle, en el transcurs d'un assaig al qual ens han permès assistir. El segrestem aprofitant un descans mentre esperen el Mag Lari per a algun assumpte que han de resoldre abans

de la sessió completa.

Bozzo va descobrir els *Boscoss* a Broadway. "Vaig tenir l'oportunitat de veure el muntatge original a pocs dies de l'estrena. He de confessar que no la vaig entendre gaire, perquè les lletres de Sondheim són molt complicades, fa servir unes rimes molt difícils. Però em va fascinar que haguessin fet un musical amb personatges de conte". Ho va explicar a l'Anna Rosa Cisquella i a Miquel Periel, els que manegen amb ell Dagoll

Dagom. Van combregar de seguida amb la idea. "Sempre havíem tingut molt d'interès en els personatges de rondalla, ens tiraven els herois populars. esclar, trobar-ho fet i amb música d'un home del nivell de Sondheim, va ser fabulós".

Un fals infantil

"És un fals infantil perquè és per a adults, però amb una lectura molt bona per als nens, de manera que ningú no s'avorreix". A la primera part, alguns personatges

dels contes clàssics es troben al bosc: "És l'espai desconegut, paorós, misteriós, el món interior". La segona part és una fabulació a partir del que passaria al darrere del i *van ser feliços per sempre*. "Els personatges van descobrir que els seus desitjos són una mica frívols i comencen a enfrontar-se amb coses que els havien passat al conte i que no havien previst que tindrien conseqüències, algunes de molt tràgiques. Llavors van deixant de ser personatges de

1. Bozzo escoltant indicacions
2. Gisela fa el paper de Ventafocs al costat d'Anna i Laura Ventura, Carlos Gramaje i Maria del Mar Maestiu **3. Mone** vestint-se de bruixa dolenta **4. La música de Sondheim** ha estat adaptada per Joan Vives ■ PERE VIRGLI

conte i van agafant una identitat de carn i ossos. Té moltes capes de lectura perquè té molta densitat. N'hi ha una de molt fàcil per als nens, molt vistosa... Però al darrere es parla de la sobreprotecció, de la dificultat que els pares tenim de deixar-los créixer. És el viatge cap a la maduresa, que per als grans podria ser el viatge cap al final. Si poses la màquina de pensar hi trobes moltes interpretacions".

El músic i la coreògrafa

Joan Vives i Anna Briansó, director musical i coreògrafa, estan treballant junts. En Vives ha fet la traducció i l'adaptació. "És una obra mítica, com tot el de Sondheim. Existia ja una versió en català [Institut del Teatre], però en Bozzo tenia ganes de fer una versió integral de Dagoll Dagom. Com que sap que jo escric lletres i sóc molt meticulós en els accents i la música, em va dir: "posa-t'hi". Vives ens explica el moment "favorable" per treballar-hi. "Abans

havia d'anar a Alemanya un parell de mesos a preparar el *Mari cel* que es va fer allà. Jo no coneixia ningú, la gent és molt seva. Els dos mesos vaig dinar i sopar cada dia sol, imagina quin nivell d'interacció que tenia amb la gent d'allà!", diu ara, rient. "Total, que estava tot el dia avorrit i vaig decidir anar fent. Va ser fantàstic perquè es el que em va salvar l'estada, si no, hauria acabat boig! Ho feia sobre la partitura perquè lligués tot i estic molt satisfet del resultat. S'entén i s'explica bé, i la gent agraeix que es pugui cantar amb facilitat. Sondheim no és gens senzill i això m'afalaga amb un puntet d'orgull de dir: me n'he sortit!"

Després va venir l'adaptació musical. "Vaig haver de reduir la partitura. L'orquestra original té més músics, aquí en vam aconseguir 10 i... déu n'hi dol!". Després, cantar Sondheim no és gens senzill: "Estic molt content amb el resultat dels actors; han fet un treball esplèndid". I al damunt, dirigeix

l'orquestra. Anna Briansó, coreògrafa, ballarina i actriu de text, ha preparat la coreografia. "La meua feina consisteix a trobar un material que tingui a veure amb la situació que està passant. Els actors han de trobar moviments i passos que puguin defensar disfrutant, com si haguessin fet molts anys de tècnica de dansa". Al càsting no se'ls demana que tinguin un gran nivell de dansa, però el resultat ha de ser un musical i han de ballar. A l'Anna li agrada fer ballar els personatges. "Vull que balli la bruixa vella amb els seus moviments que, si després va de guapa, són uns altres. No m'interessa aixecar la cama perquè sí. Han de ballar com són. El forner i la fornera no han de fer com una parella que porta molts anys casada i balla en un envolat del poble".

L'Anna va començar a treballar les coreografies de Dagoll Dagom a *La Nit de Sant Joan* com a ajudant. Entre d'altres, ha signat les

"Hi ha una lectura per als nens. Però al darrere hi ha la sobreprotecció, la dificultat que tenim de deixar-los créixer"

dues versions d'*El Mikado*.

Pregunto pels ajudants de direcció, l'Anna Ullibarrí i el Miquel Periel. No fan el mateix: "Jo treballa amb els actors, faig una feina lenta, personalitzada, els ajudo a treure el talent que tenen per aconseguir el que vol el Bozzo", diu l'Ulli.

Miquel Periel és en una taula amb un guió ple d'anotacions. "Jo organitzo el cotarro. Faig el càsting, faig de cangur de les obres quan giren, sóc cuidador, vigilant, he de trobar solucions tècniques i artístiques ràpides... Tenim un superregidor, el Tito Lucchetti, però jo sóc l'enllaç amb la companyia, autoritzo coses".

El Mag Lari i la bruixa

L'arribada del Mag Lari provoca molt de moviment: cal que ensenyi la Mone a passar de bruixa lleïta a bruixa guapa. "Eli en sap, de fer aquestes coses, s'hi dedica", bromeja Periel. El mag aconseguirà que l'actriu se'n surti. Em passa pel cap si el Lari és així de guapat o és un

bruixot de debò, lleig... M'han encomanat alguna cosa. Mai m'he pogut resistir a l'encanteri de bruixes i princeses!

Comença l'assaig. En Miquel controla el guió, el tempo, se sap tots els moviments, atura l'escena quan veu alguna cosa poc clara... El veig tan abstret que no goso preguntar-li res. Però em diu: "Ei, saps que disfressem el vestíbul? Hi hem posat un llop, els del bar també es volen disfressar... Riurem, eh?". És un encant.

És un bon moment per al Bozzo: tindrà un esplendorós musical al Paral·lel i un vodevil psicològic a la Rambla, (*El llibertí*), que fa el ple cada dia. Ell hi treu importància: "Ara l'enyor, *El llibertí*! Sense orquestra, sense microfonia, sense la complexitat tècnica d'un musical, només actors i text... Ha estat un respir, he estat relaxadíssim comparat amb els embolics en què ens fiquem amb *Boscog endins*". S'exclama, però fa la cara d'un pare cofoi. ■